

Література:

1. Діденко Л. В. Цивільне право та процес : навчально-методичний посібник / Л. В. Діденко, Н. М. Денисяк. – Одеса : Гельветика, 2023. – 110 с.

2. Цивільний кодекс України. Науково-практичний коментар. Том 3. Право власності та інші речові права. За ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. ECUS. 2023. 808 с.

3. Цивільне право. Загальна частина : навч. посіб. / [О. Є. Аврамова, А. С. Горбенко, Н. О. Горобець та ін.] ; за заг. ред. С. О. Сліпченка, О. Л. Зайцева ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2022. – 332 с.

4. Цивільне право. Особлива частина : навч. посіб. / [Аврамова О. Е., Вакулович Е. В., Горбенко А. С. та ін.]; за заг. ред. Ю. М. Жорнокуя, О. Є. Кухарева ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2023. – 420 с.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-493-1-72>

**CLOSURE OF CRIMINAL PROCEEDINGS IN CONNECTION
WITH THE EXPIRATION OF THE STATUTE OF LIMITATIONS
IN THE INVESTIGATION OF TAX CRIMINAL OFFENSES**

**ЗАКРИТТЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ У ЗВ'ЯЗКУ
ІЗ ЗАКІНЧЕННЯМ СТРОКІВ ДАВНОСТІ ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ
ПОДАТКОВИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ**

Pryshedko O. L.

*Postgraduate Student at the Department
of Criminal Procedure,
National University
“Odesa Law Academy”
Odesa, Ukraine*

Пришедько О. Л.

*аспірант кафедри
кримінального процесу
Національного університету
«Одеська юридична академія»
Одеса, Україна*

Відповідно до п. 3-1 ч. 1 ст. 284 КПК України, кримінальне провадження закривається у разі, коли «не встановлено особу, яка вчинила кримінальне правопорушення, у разі закінчення строків давності притягнення до кримінальної відповідальності, крім випадків вчинення особливо тяжкого злочину проти життя чи здоров'я особи або злочину, за який згідно із законом може бути призначено покарання у виді довічного позбавлення волі» [1].

Відповідно, можна знайти досить багато поточних судових рішень, в яких приймаються рішення про закриття кримінального провадження у зв'язку зі звільненням особи від кримінальної відповідальності при розслідуванні податкових кримінальних правопорушень. В цілому необхідно зазначити, що така підстава закриття кримінального провадження є безумовною, адже вона залежить від об'єктивних факторів – моменту вчинення податкового кримінального правопорушення. Фактично єдине, що має оцінити суд – це відсутність підстав для переривання строку давності притягнення особи до кримінальної відповідальності та згода самої особи на звільнення від кримінальної відповідальності.

При цьому, з аналізу судової практики, можна помітити, що судді досить відповідально ставляться до питання наявності згоди обвинуваченого на таке звільнення. Непоодиноким є судова практика, відповідно до якої судді відмовляють у задоволенні клопотань саме з таких причин: «дослідивши клопотання та матеріали справи, суд приходять до наступних висновків. Пленум Верховного Суду України у п. 2 своєї постанови № 12 від 23.12.2005 р. «Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності» роз'яснив, що у Загальній частині КК передбачено, зокрема, звільнення особи від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності (ст. 49). Особу можна звільнити від кримінальної відповідальності лише за наявності визначених у КК умов і підстав. Умовою звільнення особи від кримінальної відповідальності є вчинення нею певного умисного злочину, незалежно від того, закінчено його чи ні, вчинений він одноособово чи у співучасті. Підставою такого звільнення, зокрема, може бути настання певної події (наприклад, закінчення строків давності). При вирішенні питання про звільнення особи від кримінальної відповідальності суд повинен переконатися, що діяння, яке поставлено особі за провину, дійсно мало місце, що воно містить склад злочину і особа винна в його вчиненні, а також що умови та підстави її звільнення від кримінальної відповідальності передбачені КК. Судам слід звернути увагу на те, що ухвалити рішення про звільнення особи від кримінальної відповідальності можна лише за наявності її згоди на закриття справи з відповідної підстави. Верховний Суд у своїх постановках від 25.02.2021 р. по справі № 192/3301/16-к, від 29.07.2021 р. по справі № 552/5595/18, зазначав, що звільнення особи від кримінальної відповідальності у разі настання обставин, передбачених ч. 1 ст. 49 КК України можливе за наявності згоди обвинуваченого на звільнення на підставі впливу строків давності. Прокурор не надав суду згоди обвинуваченого на звільнення від кримінальної відповідальності на підставі впливу строків давності. За

таких обставин клопотання є передчасним, а тому у його задоволенні слід відмовити» [2].

В той же час навіть за наявності такої згоди суди все одно мають бути додатково впевненими в тому, що особа, яка звільняється від кримінальної відповідальності, розуміє наслідки такого звільнення. В цілому ми повністю підтримуємо такий підхід, адже хоча прокурор разом з клопотанням про звільнення особи від кримінальної відповідальності і може надати письмову згоду на таке звільнення, проте саме суд приймає рішення про звільнення від кримінальної відповідальності, а отже він зобов'язаний додатково переконатися у тому, що така особа не просто формально погоджується на звільнення від кримінальної відповідальності, але і повністю розуміє наслідки такого звільнення для самої себе.

Література:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>

2. Ухвала Глухівського міськрайонного суду Сумської області від 12.12.2023, справа № 1/576/1/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/115562394>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-493-1-73>

EUROPEAN RESEARCH AREA AS A DIMENSION OF SCIENTIFIC ACTIVITY IN THE LAW OF THE EUROPEAN UNION

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПРОСТІР ЯК ВИМІР НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПРАВІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Tytska Ya. O.

*PhD in Law,
Associate Professor at the Department
of State and Legal Disciplines,
Faculty of Law and Economics,
International Humanitarian University,
Odessa, Ukraine*

Тицька Я. О.

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри державно-правових
дисциплін
факультету права та економіки,
Міжнародний гуманітарний
університет
м. Одеса, Україна*

Система права ЄС ґрунтується на установчих договорах; ці обидві фундаментальні угоди підіймають аспекти наукової діяльності, але у дещо різному форматі. Договір про ЄС згадує про науку лаконічно, у